

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Τεύχος LXXXIV, Δευτέρα 11 Ιανουαρίου 2010

Συντακτική Ομάδα:

Αλεξοπούλου Χριστίνα

Βλαστάρης Γιάννης

Δρακάτου Ντίνα

Ζυγά Ιωάννα

Καρακατσάνη Φαίη

Παναγιωτίδου Ράνια

Συντονιστής:

Δρ. Κωνσταντίνος Φίλης

Περιεχόμενα

- Νέα πετρελαϊκή κρίση μεταξύ Ρωσίας και Λευκορωσίας. Ποιο θα είναι το τίμημα για την ΕΕ αυτήν την φορά;*
- «Πόλεμος και Ειρήνη» στον ρωσικό βόρειο Καύκασο*
- Περιοδεία του Ahmadinejad σε χώρες της Κεντρικής Ασίας*
- Συνεχιζόμενες ταραχές στην Τεχεράνη*
- Ματιές στην επικαιρότητα*

Νέα πετρελαιϊκή κρίση μεταξύ Ρωσίας και Λευκορωσίας. Ποιο θα είναι το τίμημα για την ΕΕ αυτήν την φορά;

Απέτυχαν να καταλήξουν σε συμφωνία Ρωσία και Λευκορωσία αναφορικά με την τιμή του πετρελαίου στην οποία η πρώτη θα προμηθεύει τη δεύτερη το τρέχον έτος κατά την διάρκεια των διαπραγματεύσεων που έλαβαν χώρα στις 7 Ιανουαρίου στην ρωσική πρωτεύουσα, μετά το πέρας του πρώτου άκαρπου διαπραγματευτικού γύρου που διεξήχθη την παραμονή της Πρωτοχρονιάς. Η Ρωσία δεν είναι πρόθυμη να συνεχίσει την προνομιακή της μεταχείριση προς την Λευκορωσία και ζήτησε από την τελευταία να πληρώνει το ποσό των φόρων που στο εξής θα επιβάλλονται στις ποσότητες πετρελαίου που μεταπωλεί στις ευρωπαϊκές χώρες. Αναλυτικά, σύμφωνα με ρωσικές κυβερνητικές πηγές, ο Ρώσος πρόεδρος, Dmitry Medvedev, προθυμοποιήθηκε να προσφέρει στη Λευκορωσία 6.3 εκ. τόνους πετρελαίου, ποσότητα απαραίτητη προς ικανοποίηση της εγχώριας ζήτησης, χωρίς επιβολή φόρου, ωστόσο ξεκαθάρισε πως θα επιβληθούν φόροι στις ποσότητες που προορίζονται για μεταπώληση. Η Λευκορωσία από μέρους της ζήτησε να προμηθευτεί αφορολόγητα το σύνολο των 30 εκ. τόνων που θα εισάγει, προειδοποιώντας παράλληλα πως στην αντίθετη περίπτωση θα προχωρήσει σε αύξηση των τελών για το πετρέλαιο που μεταπωλεί στην Ευρώπη από το επίπεδο των \$39 στα \$45. Σημειώνεται ότι το 2009 η Ρωσία εξήγαγε 25 εκ. τόνους πετρελαίου στη Λευκορωσία, εκ των οποίων μόνο τα 5-6 εκ. προορίζονταν για εσωτερική κατανάλωση.

Βάσει δηλώσεων που πραγματοποίησαν μέλη της αντιπροσωπείας της Λευκορωσίας, της οποίας μάλιστα ηγήθηκε ο πρώτος αναπληρωτής πρωθυπουργός της χώρας, Vladimir Semanshko, την ευθύνη για τη μη εξεύρεση κοινά αποδεκτής λύσης φέρει η ρωσική πλευρά, η οποία ήταν προσκολλημένη στη θέση της, σε αντίθεση με την λευκορωσική πλευρά, η οποία ήταν έτοιμη να καταλήξει σε κάποιον λογικό συμβιβασμό. Ο Aleksandr Timoshenko, εκπρόσωπος Τύπου του πρωθυπουργού της Λευκορωσίας, υπογράμμισε ότι αν και οι δύο πλευρές απέτυχαν να καταλήξουν σε συμφωνία, είναι έτοιμες να συνεχίσουν τις συνομιλίες, ενώ από μέρους του ο υπουργός ενέργειας της Ρωσίας, Sergei Shmatko, εξέφρασε την πεποίθησή του ότι οι δύο πλευρές θα καταλήξουν σε συμφωνία στο άμεσο μέλλον.

Στην Ευρώπη, ωστόσο, παρά τις ρωσικές διαβεβαιώσεις, η κρίση μεταξύ Ρωσίας και Λευκορωσίας πυροδότησε νέους φόβους για διακοπή της ροής πετρελαίου στα κράτη-μέλη της, ιδιαίτερα μετά την μικρή διακοπή της ροής πετρελαίου προς την Λευκορωσία, η οποία αποκαταστάθηκε μετά τις προειδοποιήσεις της τελευταίας για διακοπή της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στο ρωσικό θύλακα του Καλίνινγκραντ. Ο Ρώσος αναπληρωτής πρωθυπουργός, Igor Sechin, προειδοποίησε πως σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να επηρεαστεί η διαμετακόμιση πετρελαίου στους Ευρωπαίους καταναλωτές, εξαιτίας της διαφωνίας της χώρας του με τη Λευκορωσία, ενώ στο ίδιο κλίμα κινήθηκαν και οι δηλώσεις του αντιπροέδρου της Transneft, του ρωσικού μονοπωλίου διαχείρισης των αγωγών πετρελαίου, Mikhail Barkov. Ο Barkov συμπλήρωσε παράλληλα ότι οι παραδόσεις πετρελαίου στις πρώην σοβιετικές χώρες θα εξαρτηθούν από το Μινσκ. Αυτές οι δηλώσεις δεν ήταν αρκετές για να καθησυχάσουν τη Γερμανία και την Πολωνία, οι οποίες εξέφρασαν αμφότερες τις ανησυχίες τους για πιθανή μείωση του όγκου του πετρελαίου που προμηθεύονται μέσω Λευκορωσίας, έχοντας νωπές στο μυαλό τους τις μνήμες από την κρίση του 2007, όταν μια παρόμοια διαφωνία μεταξύ των δύο είχε ως αποτέλεσμα η Ρωσία να σταματήσει την ροή πετρελαίου προς τη Λευκορωσία με συνεπακόλουθο οι παραδόσεις στην Γερμανία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες να παγώσουν για αρκετές ημέρες. Υπενθυμίζεται ότι μέσω του αγωγού Druzhba, ο οποίος διέρχεται από τα εδάφη της Λευκορωσίας, η Γερμανία προμηθεύεται το 15% και η Πολωνία το 75% των ενεργειακών της αναγκών σε πετρέλαιο.

Εκτίμηση

Οι ενεργειακές κρίσεις του 2006, του 2007 και του 2009 κατέδειξαν το γεγονός ότι η Ρωσία χρησιμοποιεί το χαρτί των ενεργειακών της πόρων ως μέσο εξυπηρέτησης των δικών της σκοπιμοτήτων. Το 2007 η ρωσική κυβέρνηση έδωσε εντολή διακοπής της ροής πετρελαίου προς τη Λευκορωσία, ώστε να αναγκάσει την τελευταία να δεχτεί να πληρώσει την υψηλότερη τιμή που της επέβαλλε, μέχρι το 2009 επιδοτούσε τη λευκορωσική οικονομία, δεδομένου ότι δεν φορολογούσε το πετρέλαιο με το οποίο την προμήθευε και μέρος του οποίου η Λευκορωσία μεταπώλούσε στις ευρωπαϊκές χώρες, ενισχύοντας σημαντικά τον προϋπολογισμό της, και τέλος το τρέχον έτος αποφάσισε να φορολογήσει τις ποσότητες εκείνες οι οποίες προορίζονται για

ευρωπαϊκή κατανάλωση. Εύλογα θα μπορούσε κανείς να εικάσει ότι η Ρωσία με την κίνησή της αυτή θέλει να ασκήσει πίεση στη Λευκορωσία είτε για να αναγνωρίσει τις αποσχισθείσες από την Γεωργία Ν. Οσσετία και Αμπχαζία, είτε και γιατί επιδιώκει να αποκτήσει μερίδια ενεργειακών εταιρειών της χώρας. Σε κάθε περίπτωση, η Λευκορωσία θα πρέπει να προσπαθήσει να συνάψει την κατά το δυνατόν καλύτερη συμφωνία που μπορεί με την Ρωσία, δεδομένου ότι η ολοκλήρωση του Baltic Pipeline System δεν είναι μακριά, και όταν ευοδωθεί η Ρωσία θα προμηθεύει την Γηραιά Ήπειρο με πετρέλαιο, παρακάμπτοντας τη Λευκορωσία και στερώντας της την ιδιότητα του διαμετακομιστή και τα συνακόλουθα προνόμια που απολαμβάνει από αυτόν τον ρόλο. Πρέπει να υπογραμμιστεί, επίσης, ότι η κίνηση της Μόσχας υπονομεύει την Τελωνειακή Ένωση μεταξύ Ρωσίας, Λευκορωσίας και Καζακστάν, η οποία υποτίθεται ότι ισχύει από την αρχή του έτους. Τέλος, παρόλο που η διαμάχη Ρωσίας- Λευκορωσίας δεν συνιστά μείζονος σημασίας απειλή για την ενεργειακή ασφάλεια της ΕΕ, δεδομένων των στρατηγικών αποθεμάτων πετρελαίου που διατηρούν τα κράτη-μέλη της, αλλά και των εναλλακτικών επιλογών που έχουν για την προμήθεια πετρελαίου, η ΕΕ θα πρέπει να λάβει περαιτέρω μέτρα για την ενίσχυση της ενεργειακής της ασφάλειας.

«Πόλεμος και Ειρήνη» στον ρωσικό βόρειο Καύκασο

Η εξτρεμιστική βία φαίνεται πως έχει επιστρέψει για τα καλά στις ρωσικές δημοκρατίες της Ινγκουσετίας, της Τσετσενίας και του Νταγκεστάν, καθώς κατά τους τελευταίους μήνες σημειώνεται μαπαράζ αιματηρών επιθέσεων εναντίον κυβερνητικών στόχων, γεγονός που εντείνει τις ανησυχίες της Μόσχας για τη σταθερότητα στην ευαίσθητη περιοχή του βορείου Καυκάσου. Είναι, μάλιστα, προφανές πως το ξεκίνημα του καινούργιου χρόνου δεν πρόκειται να συνοδευτεί από ύφεση του φαινομένου, όπως ξεκάθαρα φάνηκε και από το αιματηρό «ποδαρικό» για το 2010 που πραγματοποίησαν οι ισλαμιστές εξτρεμιστές στις δυνάμεις ασφαλείας του Νταγκεστάν.

Πράγματι, το πλέον πρόσφατο χτύπημα των εξτρεμιστικών κύκλων έλαβε χώρα στην πρωτεύουσα του Νταγκεστάν, Makhachkala, στις 6 Ιανουαρίου και είχε στόχο το αρχηγείο της τροχαίας στο κέντρο της πόλης. Βομβιστής αυτοκτονίας οδήγησε

φορτηγό γεμάτο με εκρηκτικά (50-60 κιλά TNT) επάνω στην πύλη του αρχηγείου με αποτέλεσμα τον θάνατο του ιδίου και επτά αστυνομικών, καθώς και τον τραυματισμό περισσότερων από δέκα συναδέλφων τους. Εκπρόσωπος της αστυνομίας δήλωσε, μάλιστα, πως εάν το φορτηγό δεν είχε εμβολιστεί, λίγο πριν προσκρούσει στην πύλη, από αστυνομικό αυτοκίνητο, τότε ο αριθμός των θυμάτων θα ήταν πολύ μεγαλύτερος. Το συγκεκριμένο αιματηρό περιστατικό αποτέλεσε μόνο το αποκορύφωμα των εξτρεμιστικών επιθέσεων κατά των δυνάμεων ασφαλείας, οι οποίες κατά τις τελευταίες εβδομάδες συνεχίζονται σχεδόν καθημερινά, παράλληλα με τις αντιτρομοκρατικές επιχειρήσεις.

Το σίγουρο είναι πως η έξαρση της βίας στον βόρειο Καύκασο έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον της ρωσικής κοινής γνώμης και έχει προκαλέσει την έντονη ανησυχία του Κρεμλίνου, το οποίο αναζητά πλέον αποτελεσματικότερες μεθόδους αντιμετώπισης της έκρυθμης κατάστασης. Στις 24 Δεκεμβρίου, ο πρόεδρος Medvedev, μιλώντας στη ρωσική τηλεόραση, ανακοίνωσε την τοποθέτηση ενός ειδικού υψηλόβαθμου αξιωματούχου στην περιοχή, ο οποίος θα είναι υπεύθυνος για το συντονισμό τόσο των προσπαθειών για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, όσο και των προσπαθειών για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων. Επίσης, στις 6 Ιανουαρίου (με το περιστατικό της επίθεσης αυτοκτονίας που έλαβε χώρα την ίδια μέρα να ρίχνει τη βαριά σκιά του) ο Ρώσος πρόεδρος παραδέχτηκε πως τόσο η βία, όσο και η διαφθορά στην περιοχή έχουν φτάσει σε «πρωτοφανή» επίπεδα και τόνισε πως θα ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Αναφορικά με τη διάσταση της ασφάλειας, ο πρόεδρος Medvedev τόνισε πως έδωσε σαφείς εντολές στον αρχηγό της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Ασφαλείας (FSB), Alexander Bortnikov, ώστε να ενταθούν οι αντιτρομοκρατικές επιχειρήσεις. Παράλληλα, όμως, ανακοίνωσε τη λήψη μέτρων που θα δίνουν έμφαση στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των περιοχών αυτών. Εν προκειμένω, αναγνώρισε πως «η πηγή πολλών προβλημάτων βρίσκεται στην οικονομική υπανάπτυξη και στην απουσία προοπτικής για μια φυσιολογική ζωή στους ανθρώπους της περιοχής» και τόνισε πως η καταπολέμηση της ανεργίας (στο Νταγκεστάν το σχετικό ποσοστό βρίσκεται στο 15%, στην Τσετσενία στο 30% και στην Ινγκουσετία στο 50%) αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα, καθώς «όταν κάποιος

αντικρίζει μόνο καταστροφή γύρω του, το μόνο που του μένει για να βελτιώσει την υλική του κατάσταση είναι να στραφεί στη βία». Σύμφωνα με δηλώσεις του ίδιου, μάλιστα, του Ρώσου προέδρου που έγιναν στα μέσα Νοεμβρίου, στις περιοχές του βορείου Καυκάσου έχουν επενδυθεί τα τελευταία χρόνια 26 δισεκατομμύρια ρούβλια (περίπου 900 εκατομμύρια δολάρια) με στόχο την ανάπτυξη, ωστόσο η έκταση της διαφθοράς είναι τέτοια που σε μεγάλο βαθμό ακυρώνει τις σχετικές προσπάθειες. Όπως το έθεσε ο ίδιος στις 12 Νοεμβρίου: «Το μέγεθος των κεφαλαίων που διατίθεται για τον Βόρειο Καύκασο είναι σημαντικό (...), όμως μέρος αυτών καταληστεύεται ανοιχτά από αξιωματούχους, τη στιγμή που η ανεργία και η φτώχεια έχουν φτάσει στα ύψη».

Πράγματι, τα τραγικά συμβάντα των τελευταίων εβδομάδων, κάθε άλλο παρά μεμονωμένα μπορούν να χαρακτηριστούν. Από τις αρχές του περασμένου καλοκαιριού η κλιμάκωση της βίας στις τρεις ρωσικές δημοκρατίες του βορείου Καυκάσου είναι εντυπωσιακή. Εν προκειμένω, οι αριθμοί «μιλούν από μόνοι τους»: στην Ινγκουσετία, για το καλοκαίρι του 2009, τα θύματα της σύγκρουσης (εξτρεμιστές και άνδρες των σωμάτων ασφαλείας) ανήλθαν στα 135 (έναντι 35 για το καλοκαίρι του 2008) και λίγο έλειψε μεταξύ αυτών να συγκαταλέγεται και ο πρόεδρος της δημοκρατίας, Yunus-Bek Yevkurov, στην Τσετσενία στα 151 (έναντι 64 για την αντίστοιχη περίοδο του 2008) και στο Νταγκεστάν στα 138 (έναντι 28 για το 2008).

Το Κρεμλίνο καλείται πλέον να υιοθετήσει μια πολύπλευρη στρατηγική για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών αυτής της έξαρσης. Για τις 11 Ιανουαρίου, μάλιστα, έχει προγραμματιστεί συνάντηση ανάμεσα στον πρόεδρο Medvedev και στον πρόεδρο της δημοκρατίας του Νταγκεστάν, Mukhu Aliyev, με αντικείμενο την εξέταση όλων αυτών των παραμέτρων.

Εκτίμηση

Η αντίχρεωση των αιτιών που έχουν προκαλέσει την αναζωπύρωση της βίας στην ανέκαθεν ανήσυχη περιοχή του ρωσικού βόρειου Καυκάσου αποτελεί περίπλοκη διαδικασία. Καταρχήν, θα πρέπει να επισημανθεί πως υπάρχουν παράγοντες που

ισχύουν γενικά και για τις τρεις δημοκρατίες (Ινγκουσετία, Τσετσενία, Νταγκεστάν) και παράγοντες που αναφέρονται στα ιδιαίτερα εσωτερικά χαρακτηριστικά καθεμιάς από αυτές. Σχετικά με τους πρώτους, θα πρέπει να τονιστεί πως προέρχονται από τα πάγια χαρακτηριστικά αυτών των περιοχών. Πράγματι, στην παραδοσιακή πολιτισμική «καχυποψία» ανάμεσα στους μουσουλμανικούς πληθυσμούς και στους Ρώσους, έρχονται να προστεθούν φαινόμενα όπως η ενδημική διαφθορά, η προβληματική διακυβέρνηση και η κακοδιαχείριση (που εξανεμίζουν τις προσπάθειες της Μόσχας για στήριξη των περιοχών αυτών με την εισροή κονδυλίων από το κέντρο), οι εξοντωτικές διαμάχες ανάμεσα στις φατρίες που διαγκωνίζονται για την εξουσία, η χρόνια οικονομική και κοινωνική υπανάπτυξη, η εκρηκτική ανεργία (που αφήνουν τη μεγάλη πλειοψηφία του πληθυσμού εκτός του πολιτικού παιχνιδιού και εντός του οικονομικού περιθωρίου). Όλοι αυτοί οι παράγοντες δημιουργούν ιδεώδεις συνθήκες για την ανάπτυξη του ισλαμικού εξτρεμισμού που προσφέρει μια κάποια προοπτική στην φτώχη και απελπισμένη μουσουλμανική νεολαία. Από την άλλη πλευρά, οι ξεχωριστές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε περιοχή αφήνουν αναμφίβολα το στίγμα τους. Στην περίπτωση της Ινγκουσετίας ο υπερβολικά αυταρχικός τρόπος διακυβέρνησης που είχε υιοθετήσει ο προηγούμενος κυβερνήτης, Murat Zyazikov, οδήγησε τελικά στην απομάκρυνσή του από τη Μόσχα και στην τοποθέτηση του Yevkurov, ο οποίος προσπάθησε να αποκαταστήσει τον διάλογο ανάμεσα στο κέντρο και τις διαγκωνιζόμενες φατρίες (ωστόσο, μόλις που ξέφυγε από τον θάνατο σε μια επίθεση το καλοκαίρι). Στην Τσετσενία, ο πρόεδρος Ramzan Kadyrov έχει καταφέρει να εξασφαλίσει μεγάλο βαθμό σταθερότητας (καθώς έχει εξοντώσει σχεδόν όλους τους ανταγωνιστές του) και μάλιστα να ανοικοδομήσει μέρος των κατεστραμμένων υποδομών της ρημαγμένης από τους αδιάκοπους πολέμους περιοχής. Ωστόσο, και εκεί η κατάσταση παραμένει εξαιρετικά ασταθής, όπως φάνηκε καθαρά από την κατακόρυφη αύξηση των τρομοκρατικών επιθέσεων μετά την άρση του καθεστώτος πολέμου κατά της τρομοκρατίας, στην οποία προχώρησε η Μόσχα την περασμένη άνοιξη. Τέλος, στην περίπτωση του Νταγκεστάν, το οποίο βρίσκεται στο μάτι του κυκλώνα κατά το τελευταίο διάστημα, θα πρέπει να επισημανθεί πως μεγάλο μέρος της αύξησης της βίας προέρχεται από το γεγονός ότι εν όψει της λήξης της θητείας του προέδρου Aliyev (το 2010), οι ανταγωνιζόμενες φατρίες έχουν επιδοθεί σε έναν σκληρό αγώνα για την εξασφάλιση της προτίμησης του Κρεμλίνου και γενικότερα των θέσεων ισχύος που θα τις βοηθήσουν να επικρατήσουν. Ποια, λοιπόν, θα πρέπει να είναι η

στάση της Μόσχας απέναντι στην κατάσταση αυτή; Οι ηγέτες του Κρεμλίνου φαίνεται πως αποδίδουν πλέον την πρόποσα σημασία στην αντιμετώπιση των κοινωνικών-οικονομικών συνθηκών που γεννούν τα φαινόμενα της τρομοκρατίας και δεν μένουν προσκολλημένοι στη «στρατιωτική» αντιμετώπιση του προβλήματος. Ο πρόεδρος Medvedev δείχνει να διαθέτει απόλυτη επίγνωση της ανάγκης για υιοθέτηση μιας σφαιρικής στρατηγικής. Ωστόσο, το πολιτικό-κοινωνικό σύστημα πάνω στο οποίο βασίζονται και οι ίδιοι οι Ρώσοι ηγέτες και που δίνει έμφαση στην επιβολή λύσεων στην κοινωνία «από τα πάνω», είναι ακριβώς εκείνο που θέτει περιορισμούς στον τρόπο με τον οποίο προσπαθούν να αντιμετωπίσουν την τρομοκρατία. Και αυτό θα συνεχίζει να συμβαίνει, όσο η κοινωνία παραμένει στο περιθώριο των εξελίξεων.

Περιοδεία του Ahmadinejad σε χώρες της Κεντρικής Ασίας

Το 2010 ξεκίνησε με μια σημαντική αποστολή για τον πρόεδρο του Ιράν, Mahmud Ahmadinejad, ο οποίος επισκέφθηκε το Τατζικιστάν και το Τουρκμενιστάν από τις 4 έως και τις 7 Ιανουαρίου. Ο Ahmadinejad συνοδευόταν από μια μεγάλη αντιπροσωπεία Ιρανών αξιωματούχων και επιχειρηματιών με στόχο να αξιοποιήσει τις επαφές με τις ηγεσίες των χωρών τόσο σε πολιτικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο.

Πρώτο σταθμό της περιοδείας του Ahmadinejad αποτέλεσε το Τατζικιστάν, το οποίο επισκέφθηκε αυθημερόν. Σε συνάντηση με τον ομόλογό του, Imomali Rahmon, απέσπασε την υποστήριξή του στο ιρανικό πυρηνικό πρόγραμμα και ανακοίνωσε την συνεισφορά της χώρας του –ύψους 6 εκατομμυρίων δολαρίων- σε έργα υποδομής.

Στις 4 Ιανουαρίου ο Ιρανός πρόεδρος έφθασε στο Τουρκμενιστάν. Κατά τη διάρκεια της διήμερης παραμονής του στη χώρα, ο Ahmadinejad διεξήγαγε επαφές με τον ομόλογό του, Gurbanguly Bedymukhamedov, καθώς και με άλλα μέλη της τουρκμενικής πολιτικής ηγεσίας. Οι δύο ηγέτες εγκαινίασαν στις 6 Ιανουαρίου το νέο αγωγό φυσικού αερίου που συνδέει την περιοχή Dauletabad με την ιρανική πόλη Sarakhs. Ο εν λόγω αγωγός, μήκους 182 χλμ, υπολογίζεται πως θα μεταφέρει 6 δις κυβικά μέτρα φυσικού αερίου στο Ιράν ετησίως, υπερδιπλασιάζοντας, με τον τρόπο αυτό, τις συνολικές εξαγωγές αερίου στο Ιράν. Αξίζει να σημειωθεί πως πρόκειται για

το δεύτερο αγωγό που συνδέει το Τουρκμενιστάν και το Ιράν, καθώς ο πρώτος έχει τεθεί σε λειτουργία ήδη από το 1997. Αν και οι δύο πλευρές δεν έχουν ακόμα προσδιορίσει επίσημα την τιμή αγοράς του φυσικού αερίου, φαίνεται πως η συνεργασία στον ενεργειακό τομέα αποτελεί βασικό άξονα των διμερών επαφών τους. Ο Ιρανός πρόεδρος τόνισε πως η λειτουργία του δεύτερου αγωγού «αλλάζει τα ενεργειακά δεδομένα στην Κεντρική Ασία, μεταβάλλοντας την περιφερειακή ισορροπία».

Τέλος, ο Ahmadinejad ζήτησε την ταχύτερη ολοκλήρωση του οδικού δικτύου North-South, το οποίο συνδέει το Καζακστάν με τον Περσικό Κόλπο, διαμέσου του Τουρκμενιστάν. Το εν λόγω έργο είναι ζωτικής σημασίας για το Ιράν, καθώς αναμένεται να διευκολύνει το εμπόριο με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας και όχι μόνο.

Εκτίμηση

Μέσω των επαφών με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας το Ιράν δείχνει έτοιμο να αφήσει την απομόνωση, την οποία του έχει επιβάλλει η Δύση, κατακρίνοντας επανειλημμένα το πυρηνικό του πρόγραμμα. Η χώρα στρέφεται προς καθεστώτα και πολιτικές που υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα για την εύρεση κοινών διαύλων επικοινωνίας από ότι με τις χώρες της Δύσης. Ουσιώδους σημασίας είναι και ο τομέας τον οποίο επέλεξε να προβάλλει η Τεχεράνη ως πρόσφορο έδαφος για συνεργασία. Τόσο το Τατζικιστάν όσο και το Τουρκμενιστάν αποτελούν χώρες με σημαντική παραγωγή φυσικού αερίου, την οποία μέχρι στιγμής εκμεταλλεύονται μόνο σε συνεργασία με τη Ρωσία. Η συνεργασία με το Ιράν καθιστά εμφανές πως και οι δύο χώρες επιθυμούν να διευρύνουν το φάσμα των συνεργασιών τους, ξεφεύγοντας από το ρωσική «κηδεμονία».

Συνεχιζόμενες ταραχές στην Τεχεράνη

Τις χειρότερες ταραχές έπειτα από τις αμφισβητούμενες προεδρικές εκλογές του Ιουνίου βιώνει το Ιράν, εξαιτίας της σύγκρουσης διαδηλωτών υποστηρικτών του ηγέτη της αντιπολίτευσης, Mir Hossein Musavi, με τις δυνάμεις ασφαλείας της χώρας που ξέσπασαν την ημέρα εορτασμού της σιτικής επετείου Ashura στις 27 Δεκεμβρίου στην Τεχεράνη. Τα γεγονότα αυτά σηματοδοτούν την κλιμάκωση της

έντασης στο Ιράν έπειτα από τις εκλογές που βύθισαν τη χώρα στη μεγαλύτερη εσωτερική κρίση των τελευταίων τριών δεκαετιών, καθώς οι διαδηλωτές υποστηρίζουν ότι στην ψηφοφορία του Ιουνίου έγινε νοθεία υπέρ της εκλογής του προέδρου Mahmud Ahmadinejad.

Επεισόδια υπήρξαν, επίσης, όταν οι ιρανικές δυνάμεις ασφαλείας συγκρούστηκαν με υποστηρικτές του εκλιπόντα αντιπροσώπου ιερωμένου Ayatollah Hussein Ali Montazeri, ο οποίος είχε καταγγείλει την επανεκλογή Ahmadinejad τον Ιούνιο, υποστηρίζοντας και ο ίδιος ότι είχε σημειωθεί νοθεία (κάτι το οποίο αρνείται η ιρανική κυβέρνηση). Ενόσω πλήθος κόσμου συμμετείχε σε επιμνημόσυνη συγκέντρωση προς τιμήν του Montazeri, οι δυνάμεις ασφαλείας προσπάθησαν να διαλύσουν τους συγκεντρωμένους κάνοντας χρήση κλομπ και δακρυγόνων. Πολλά άτομα τραυματίστηκαν όταν οι δυνάμεις ασφαλείας παρενέβησαν για να εφαρμόσουν την απαγόρευση τέλεσης της επιμνημόσυνης τελετής. Στις 28 Δεκεμβρίου και ενώ τα επεισόδια συνεχίζονταν οι δυνάμεις ασφαλείας πυροβόλησαν διαδηλωτές στην Τεχεράνη και σε άλλες πόλεις με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους πέντε άτομα, μεταξύ των οποίων και ο ανιψιός του ηγέτη των μεταρρυθμιστών Musavi ενώ πληροφορίες στο εσωτερικό του Ιράν έκαναν λόγο για κρούσματα απείθειας αστυνομικών στις εντολές, ενώ οι αρχές αρνήθηκαν ότι προκάλεσαν το θάνατο των συγκεκριμένων ατόμων.

Στο τεταμένο κλίμα προστέθηκε η οργάνωση αντιδιαδήλωσης από τους οπαδούς της κυβέρνησης στις 30 Δεκεμβρίου στο κέντρο της Τεχεράνης και σε ολόκληρη την επικράτεια του Ιράν, με τη συμμετοχή δεκάδων χιλιάδων υποστηρικτών, η οποία προβλήθηκε ζωντανά από την ιρανική τηλεόραση. Οι συγκεντρωμένοι φώναζαν συνθήματα κατά των ηγετών της αντιπολίτευσης και έκαψαν αμερικανικές και βρετανικές σημαίες.

Νωρίτερα την προηγούμενη εβδομάδα έγινε γνωστό ότι οι νεκροί από τις ταραχές φτάνουν τους δεκαπέντε, δεκάδες τραυματίστηκαν και συνελήφθησαν περίπου εκατόν ογδόντα άτομα μεταξύ των οποίων δεκαεπτά δημοσιογράφοι, και τουλάχιστον σαράντα προσωπικότητες του μεταρρυθμιστικού κινήματος, συμπεριλαμβανομένων δέκα συνεργατών του Musavi. Η κρατική τηλεόραση μετέδωσε στις 4 Ιανουαρίου ότι

κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων υπήρξαν συλλήψεις ξένων υπηκόων, χωρίς να τους κατονομάζει, ενώ στις 9 και 10 Ιανουαρίου αφέθηκαν ελεύθεροι ένας Σύριος δημοσιογράφος, ένας Γερμανός και ένας Βρετανός πολίτης. Τέλος, σύμφωνα με τον πρόεδρο της επιτροπής εξωτερικών υποθέσεων της ιρανικής Βουλής, Aleddin Borujedi, «ένας διπλωμάτης ευρωπαϊκής χώρας συνελήφθη στη διάρκεια των διαδηλώσεων στην Ashura στις 27 Δεκεμβρίου, και σύμφωνα με τη σύμβαση της Βιέννης και τη μεσολάβηση της Πρεσβείας του αφέθηκε ελεύθερος έπειτα από εικοσιτέσσερις ώρες κράτηση».

Τη βίαια καταστολή των διαδηλωτών καταδίκασαν αμέσως η Γαλλία και οι ΗΠΑ καθώς και η ύπατη αρμοστής των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα, που δήλωσε «συντετριμμένη από τους νεκρούς τους τραυματίες και τις συλλήψεις». Σε ανακοίνωσή της κάλεσε την ιρανική κυβέρνηση, δεδομένου ότι το Ιράν έχει υπογράψει τη Διεθνή σύμβαση για τα δικαιώματα του πολίτη και τα πολιτικά δικαιώματα, η οποία προβλέπει στο άρθρο 9 ότι κανείς δεν μπορεί να συλληφθεί ή να φυλακίζεται αυθαίρετως και ότι όλοι έχουν δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης, όπως ορίζει το άρθρο 19, και το δικαίωμα να διαδηλώνουν ειρηνικά σύμφωνα με το άρθρο 21, να σταματήσει τη χρήση υπερβολικής βίας και να διασφαλίσει ότι δε θα υπάρχει κλιμάκωση της βίας. Τέλος, υποστήριξε ότι οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα να εκφράζουν την άποψή τους και να συμμετέχουν σε ειρηνικές διαδηλώσεις χωρίς να κακοποιούνται και να φυλακίζονται.

Ο πρόεδρος Ahmadinejad απάντησε επιτιθέμενος στους Ευρωπαίους λέγοντας ότι κανένας δε μπορεί να επιβάλλει στο Ιράν τη θέλησή του, ενώ ο ανώτατος πνευματικός ηγέτης του Ιράν Ayatollah Ali Khamenei υποστήριξε στις 9 Ιανουαρίου την πολιτική καταστολής των αντικυβερνητικών διαδηλώσεων και κάλεσε τις αρχές «να κάνουν το καθήκον τους ενάντια στους διεφθαρμένους και τους ταραξίες», επιστώντας, παράλληλα, τη προσοχή των αρχών να αποφεύγουν κάθε παρεκτροπή, λέγοντας «όλα πρέπει να γίνουν στα πλαίσια του νόμου και κανένας δεν πρέπει να παίρνει τα πράγματα στα χέρια του». Σε κάθε περίπτωση, πάντως, διευκρίνισε ότι οι μεγάλες αντιδιαδηλώσεις που οργανώθηκαν από υποστηρικτές της κυβέρνησης στα τέλη Δεκεμβρίου αποτελούν «μια τελευταία προειδοποίηση» προς την αντιπολίτευση.

Εκτίμηση

Η κατάσταση την οποία έχει να αντιμετωπίσει η κυβέρνηση του Ιράν την έχει φέρει σε πολύ δύσκολη θέση, καθώς καταδεικνύει ότι το καθεστώς στερείται νομιμοποίησης στο εσωτερικό της χώρας. Η αδυναμία εξεύρεσης ενός ψύχραιμου και αποτελεσματικού τρόπου αντιμετώπισης των κρίσεων από την πλευρά της κυβέρνησης κάνει φανερό το αίσθημα ανασφάλειας, το οποίο την έχει κυριεύσει, κάνοντάς την να προβαίνει σε κινήσεις πανικού. Από την άλλη πλευρά, στο εξωτερικό χάνει τα ερείσματά της, τα οποία αντικατοπτρίζονταν αφενός στη Ρωσία και αφετέρου στην Κίνα, γεγονός που εντείνει το αίσθημα της ανασφάλειας, ενόσω μάλιστα υφίσταται και το ζήτημα των πυρηνικών. Η επόμενη κίνηση επομένως θα πρέπει να αναμένεται από την αντιπολίτευση, καθώς η κυβέρνηση αντιδρά σπασμωδικά. Σε κάθε περίπτωση, δεν φαντάζει διόλου απίθανο να σηματοδοτείται η αρχή του τέλους για το σύστημα μέχρι σήμερα.

Ματιές στην επικαιρότητα

Πολιτική

- **Την προσδοκία του ότι Ρωσία και Ουκρανία θα συνεχίσουν τη συνεργασία σε ζητήματα μείζονος σημασίας εξέφρασε ο πρωθυπουργός της πρώτης, Vladimir Putin, προς την Ουκρανή ομόλογό του, Yulia Timoshenko, στις 4 Ιανουαρίου. «Η επέκταση της συνεργασίας μας σε τομείς, όπως το εμπόριο και η οικονομία, είναι ζωτικής φύσης και ιδιαίτερα επικερδής για τις δύο χώρες» υπογράμμισε ο Putin.**

- **Ο δεύτερος γύρος των προεδρικών εκλογών διεξήχθη στην Κροατία στις 10 Ιανουαρίου. Διεκδικητές της προεδρίας ήταν ο υποψήφιος του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος, Ivo Josipović, και του δημάρχου του Zagreb, Milan Bandić, πρώην στελέχους του ίδιου κόμματος. Σύμφωνα με τα πρώτα αποτελέσματα, ο Josipović εξελέγη πρόεδρος με το συντριπτικό ποσοστό 60.3% έναντι του αντιπάλου του.**

- **Την πρότασή της για τιμωρία με ισόβια φυλάκιση των κρατικών λειτουργών που κρίνονται ένοχοι για διαφθορά ανακοίνωσε στις 5 Ιανουαρίου η Ουκρανή πρωθυπουργός, Yulia Timoshenko.** Η εν λόγω πρόταση προκάλεσε την έντονη κριτική τόσο του πολιτικού κόσμου όσο και της κοινής γνώμης, καθώς η Timoshenko κατηγορήθηκε για «λαϊκές πολιτικές» λίγο πριν τις προεδρικές εκλογές στις οποίες είναι υποψήφια.
- **Τη συνέχιση της ρωσο- ισπανικής συνεργασίας επιβεβαίωσαν οι πρόεδροι των δύο χωρών** σε τηλεφωνική συνομιλία στις 9 Ιανουαρίου. Η Ισπανία ανέλαβε την 1^η Ιανουαρίου την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους και η Ρωσία ευελπιστεί σε καλύτερες συνθήκες συνεννόησης με την κοινότητα.
- **Μέσα στις επόμενες ημέρες αναμένεται η ανακοίνωση του νέου υπουργικού συμβουλίου του Αφγανιστάν,** σύμφωνα με δηλώσεις υψηλών αξιωματούχων που έγιναν στις 3 Ιανουαρίου. Ο Αφγανός πρόεδρος, Hamid Karzai, έχει περιέλθει σε εξαιρετικά δύσκολη θέση με αφορμή την απόρριψη των 17 από τους 24 υποψηφίους υπουργούς που είχε παρουσιάσει στο Κοινοβούλιο και αναζητά τα νέα μέλη του θα στελεχώσουν την κυβέρνηση της χώρας. Πάντως, ο ΟΗΕ έχει εκφράσει την έντονη ανησυχία του για τα γεγονότα καθώς «η απόρριψη των υποψηφίων υπουργών συνιστά μια καθυστέρηση στη δημιουργία μιας αποτελεσματικής κυβέρνησης για τη χώρα».
- **Τη διεξαγωγή ελεύθερων εκλογών υποσχέθηκε στις 7 Ιανουαρίου η Ουκρανή πρωθυπουργός, Yulia Timoshenko,** κατά τη διάρκεια συνάντησής της με τον επικεφαλής του ΟΑΣΕ στο Κίεβο. Σύμφωνα με την Timoshenko, η παρουσία τόσο του ΟΑΣΕ όσο και των παρατηρητών της ΕΕ αλλά και άλλων διεθνών οργανισμών πρόκειται να διασφαλίσουν τη διαφάνεια της εκλογικής διαδικασίας της 17^{ης} Ιανουαρίου. Μέχρι στιγμής ως παρατηρητές της διαδικασίας έχουν εγγραφεί 1.387 απεσταλμένοι διεθνών οργανισμών και άλλων φορέων.

- Το πρώτο αεροσκάφος γεωργιανής αεροπορικής εταιρίας προσγειώθηκε στις 8 Ιανουαρίου στο αεροδρόμιο Domodedovo της Μόσχας. Πρόκειται για την **πρώτη πτήση που συνδέει το γεωργιανό με το ρωσικό έδαφος, μετά τον πόλεμο τον Αύγουστο του 2008**, κατά τη διάρκεια του οποίου διακόπηκε η εναέρια επικοινωνία των δύο χωρών.

Άμυνα και Ασφάλεια

- Η συμμετοχή ρωσικών πολεμικών πλοίων στις περιπολίες προστασίας των δρομολογίων των εμπορικών πλοίων στην θαλάσσια περιοχή ανοιχτά της Σομαλίας και της Υεμένης συνεχίζεται αμείωτη. Σύμφωνα με ανακοίνωση του εκπροσώπου τύπου του ρωσικού ναυτικού, **το αντιτορπιλικό «Ναύαρχος Chabanenko»**, που συμμετέχει στην πολυεθνική αποστολή από τις 3 Δεκεμβρίου, **συνόδευσε με απόλυτη επιτυχία ένα κομβόι τριών εμπορικών πλοίων στις 10 Ιανουαρίου**. Υπενθυμίζεται πως η Ρωσία συμμετέχει στην πολυεθνική αποστολή από τον Οκτώβριο του 2008, συνεισφέροντας με διάφορα πολεμικά πλοία.
- Το πυρηνικό υποβρύχιο «Nerpa», κατά τη διάρκεια των τελικών τεστ για τη λειτουργία του οποίου, τον Νοέμβριο του 2008, είχε προκληθεί **πολύνεκρο ατύχημα, είναι πλέον έτοιμο να αναλάβει υπηρεσία**, σύμφωνα με ανακοίνωση του εκπροσώπου τύπου του ρωσικού στόλου του Ειρηνικού. Υπενθυμίζεται πως το εν λόγω ατύχημα είχε προκαλέσει το θάνατο είκοσι ανθρώπων, ενώ για την επισκευή των ζημιών που προκλήθηκαν από αυτό δαπανήθηκαν 1,9 δις ρούβλια. Το «Nerpa» θα εκμισθωθεί από το πολεμικό ναυτικό της Ινδίας για τα επόμενα δέκα χρόνια, στα πλαίσια της έντονης συνεργασίας των δύο χωρών στον τομέα της αμυντικής βιομηχανίας.
- Η προσπάθεια εκσυγχρονισμού των ρωσικών αεροπορικών δυνάμεων συνεχίζεται με εντατικούς ρυθμούς. Ο επικεφαλής της ρωσικής πολεμικής αεροπορίας, Viktor Kachalkin, ανακοίνωσε πως **μέσα στο 2012 θα αρχίσουν**

οι παραλαβές των πρώτων μεταφορικών αεροσκαφών Π-476 από τη ρωσική αεροπορία. Το εν λόγω αεροσκάφος θα αποτελέσει τον κύριο αντικαταστάτη μεταφορικών αεροσκαφών διαφόρων τύπων που θεωρούνται πλέον απαρχαιωμένα, καθώς η κατασκευή των περισσότερων ανάγεται στις δεκαετίες του '60 και του '70.

Οικονομία

- **Δύσκολοι αναμένονται να είναι οι πρώτοι έξι μήνες του 2010 για την οικονομία της Σερβίας**, σύμφωνα με εκτιμήσεις του Ινστιτούτου Οικονομικών Επιστημών του Βελιγραδίου. Το Ινστιτούτο επισημαίνει πως οι αρνητικές συνέπειες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης θα γίνουν αισθητές τη φετινή χρονιά, εφόσον το σημαντικότερο πρόβλημα της οικονομίας της χώρας -η έλλειψη ρευστότητας- παραμένει. Ωστόσο, υπογραμμίζει πως το 2010 αναμένεται να τελειώσει με θετική οικονομική ανάπτυξη για τη Σερβία.
- **Η υλοποίηση του ευρωπαϊκού προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης ύψους 3,2 δις ευρώ προωθείται στη Βουλγαρία για την περίοδο 2010-2013**, σύμφωνα με δηλώσεις του υπουργού γεωργίας της χώρας, Miroslav Naidenov. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα, πέρα από τον εκσυγχρονισμό της αγροτικής οικονομίας, θα συνεισφέρει στη μείωση της ανεργίας στις αγροτικές περιοχές και στη συντήρηση του επιπέδου οικονομικής ρευστότητας στις τοπικές αγορές.
- **Τη σύσταση διωπουργικής επιτροπής για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής που μαστίζει τη Ρουμανία αποφάσισε η κυβέρνηση της χώρας**, σύμφωνα με όσα δήλωσε ο πρωθυπουργός, Emil Boc. Αποστολή της επιτροπής είναι να δημιουργήσει αποτελεσματικό μηχανισμό καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και να ελέγξει τη πορεία των φορολογικών εσόδων, καθώς ο προϋπολογισμός της χώρας αντιμετωπίζει σημαντικό πρόβλημα υστέρησης εσόδων.

- Σε νέα μείωση του βασικού επιτοκίου κατά μισή ποσοστιαία μονάδα προέβη η Κεντρική Τράπεζα της ΠΓΔΜ, με αποτέλεσμα το επιτόκιο να φτάσει στο 8%. Η νέα μείωση στοχεύει στο να ωθήσει τις τράπεζες της χώρας να αναπροσαρμόσουν τα επιτόκια τους, καθώς για τρίτο συνεχόμενο τρίμηνο η οικονομία της ΠΓΔΜ γνωρίζει αρνητική ανάπτυξη, με το ΑΕΠ να συρρικνώνεται κατά 1,8%, βάσει στοιχείων της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της χώρας.
- Μείωση κατά 42% κατέγραψαν τα κέρδη των τραπεζών που δραστηριοποιούνται στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη με βάση στοιχεία που δημοσιεύτηκαν από την Ένωση Τραπεζών της χώρας. Σημαντικές απώλειες σημείωσαν 20 από τις 30 εμπορικές τράπεζες της Βοσνίας- Ερζεγοβίνης, κυρίως θυγατρικές ξένων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ως απόρροια της οικονομικής ύφεσης αλλά και της καθυστέρησης αποπληρωμής των δανείων.
- Στην δεύτερη θέση της λίστας των παγκόσμιων εξαγωγέων βρέθηκε η Γερμανία, καθώς στην κορυφή αναρριχήθηκε η Κίνα μετά την σημαντική αύξηση της τάξης του 17,7% που σημείωσαν οι εξαγωγές της τον Δεκέμβριο του 2009. Σύμφωνα με τα μέσα ενημέρωσης της χώρας, οι συνολικές εξαγωγές της Κίνας το 2009 άγγιξαν τα 1,2 τρις \$ και ακολουθούν οι γερμανικές εξαγωγές που βάσει προβλέψεων ισούνται με 1,17 τρις \$.
- Τον Ιούνιο του τρέχοντος έτος αναμένεται να σημειωθούν τα πρώτα σημάδια εξόδου της βουλγαρικής οικονομίας από την διεθνή οικονομική κρίση, βάσει υπολογισμών της κυβέρνησης της χώρας. Μάλιστα, ο Βούλγαρος υπουργός οικονομικών και αναπληρωτής πρωθυπουργός, Simeon Djankov, ανέλαβε προσωπικά την ευθύνη για την πορεία του οικονομικού προγράμματος που θα ακολουθήσει η χώρα για την έξοδό της από την κρίση, υπογραμμίζοντας παράλληλα ότι στην αντίθετη περίπτωση θα υποβάλλει την παραίτησή του.
- Σύμφωνα με τον Bill O’Neil, Portfolio Strategist στην Merrill Lynch, το ρούβλι είναι υποτιμημένο σήμερα και υπάρχουν περιθώρια ανατίμησης

μέχρι και 20% εντός του τρέχοντος έτους. Σύμφωνα με τον O'Neil, η πορεία του νομίσματος θα εξαρτηθεί από την πολιτική που θα ακολουθήσουν οι ασιατικές Κεντρικές Τράπεζες, οι οποίες αναμένεται να διευκολύνουν την ανατίμηση των νομισμάτων τους, γεγονός το οποίο θα «ξεκλειδώσει» τη ζήτηση για τα νομίσματα των αναδυόμενων οικονομιών, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και το ρούβλι.

Ενέργεια

- **Κανονικά κατέβαλε την πληρωμή για τις παραδόσεις του ρωσικού φυσικού αερίου του Δεκεμβρίου η Ουκρανία.** Η Gazprom επιβεβαίωσε στις 7 Ιανουαρίου ότι έλαβε εμπρόθεσμα το οφειλόμενο ποσό, καθησυχάζοντας τους φόβους της ευρωπαϊκής κοινότητας για μια νέα κρίση, παρόμοια με αυτής του περσινού Ιανουαρίου. Μια ημέρα νωρίτερα, ο Ουκρανός υπουργός ενέργειας, Yury Prodan, είχε δεσμευτεί για την καταβολή των οφειλόμενων 892 εκατομμυρίων δολαρίων, σε αντιδιαστολή με τον πρόεδρο της χώρας Viktor Yushchenko, που είχε δηλώσει νωρίτερα ότι η Naftogaz δεν διαθέτει τους απαιτούμενους πόρους. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις 31 Δεκεμβρίου, το ΔΝΤ είχε επιτρέψει στην ουκρανική κυβέρνηση να χρησιμοποιήσει 2 δις δολάρια από τα αποθέματα χρυσού και συναλλάγματος της χώρας προκειμένου να πληρώσει τη Ρωσία για το φυσικό αέριο.
- **Εγκαινιάστηκε και επίσημα πλέον από τον πρωθυπουργό της Ρωσίας, Vladimir Putin , το πρώτο κομμάτι του αγωγού Ανατολικής Σιβηρίας-Ειρηνικού Ωκεανού (ESPO) που θα τροφοδοτεί τη Κίνα με πετρέλαιο.** «Είναι μια σημαντική στιγμή για τη Ρωσία. Είναι ένα στρατηγικό σχέδιο, το οποίο επιτρέπει την είσοδο σε νέες αγορές στην περιοχή του Ειρηνικού», δήλωσε ο Putin, προσθέτοντας παράλληλα ότι η παρουσία της Ρωσίας στην περιοχή υπήρξε στο παρελθόν «ανεπαρκής». Το σχέδιο κόστισε σε πρώτη φάση 12,1 δις δολάρια, από τα οποία 2 δις αφιερώθηκαν για την ανάπτυξη του λιμένα του Kozmino. Η κατασκευή του αγωγού διήρκησε 5 χρόνια και παρέχει τη δυνατότητα μεταφοράς 1,6 εκατ. βαρελιών αργού ημερησίως από τη Σιβηρία και την Άπω Ανατολή της Ρωσίας προς την ευρύτερη περιοχή της

Ασίας -Ειρηνικού. Για την κάλυψη των ενεργειακών αυτών αναγκών το Αζερμπαϊτζάν θα διπλασιάσει κατά ένα δις κυβικά μέτρα τις παραδόσεις φυσικού αερίου προς τη Ρωσία εντός του 2010, ενώ η Μόσχα επιδιώκει να επεκτείνει την τροφοδοσία της από την πλούσια σε κοιτάσματα περιοχή της Κασπίας.

- **Το Ιράν και το Καζακστάν διέψευσαν τις δημοσιογραφικές πληροφορίες, σύμφωνα με τις οποίες το Ιράν βρισκόταν πολύ κοντά στη σύναψη συμφωνίας για την αγορά από το Καζακστάν ποσότητας 1,35 τόνων καθαρού μεταλλεύματος ουρανίου συνολικής αξίας 450 εκ. δολαρίων.** Ειδικότερα, κυβερνητικός εκπρόσωπος του Καζακστάν ως απάντηση στο εν λόγω δημοσίευμα του Associated Press δήλωσε ότι η χώρα δεν σχεδιάζει την παροχή ουρανίου προς το Ιράν καθώς τηρεί όλες τις απαιτήσεις της ΙΑΕΑ, συνεπώς δεν τίθεται θέμα για πωλήσεις εκτός του ελέγχου του οργανισμού. Η ΙΑΕΑ εκτιμά πως το Ιράν δεν διαθέτει πολλά αποθέματα ουρανίου πλέον, κάτι που μπορεί να πλήξει το πυρηνικό του πρόγραμμα. Σε έκθεσή του, ο οργανισμός τονίζει ότι η ποσότητα των 1.350 τόνων είναι αρκετή θεωρητικά για την κατασκευή 150 πυρηνικών όπλων. Οι ΗΠΑ προειδοποίησαν πως οποιαδήποτε παράδοση ουρανίου στο Ιράν από το Καζακστάν θα αποτελέσει παραβίαση των κυρώσεων που έχουν αποφασισθεί από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ κατά της Τεχεράνης
- **Νέες προσπάθειες του Καζακστάν σημειώθηκαν για τη συμμετοχή του στην εκμετάλλευση του κοιτάσματος στο Karachaganak.** Το Καζακστάν ανακοίνωσε πως διεξάγει γύρους συνομιλιών με ξένο όμιλο για την εξασφάλιση μεριδίου στο γιγάντιο κοιτάσμα πετρελαίου Karachaganak, επιβεβαιώνοντας έτσι τη βούληση της κυβέρνησης για στενότερο έλεγχο του ενεργειακού πλούτου της χώρας. Το εν λόγω κοιτάσμα είναι ένα από τα τρία που ανατέθηκαν σε ξένες κοινοπραξίες προς εκμετάλλευση κατά τη δεκαετία του 1990. Σήμερα το εκμεταλλεύονται η BG, η Eni, η Chevron και η Lukoil.

Το κοίτασμα υπολογίζεται πως διαθέτει 2,4 δις βαρέλια και 15 τρις κυβικά μέτρα φυσικού αερίου.